

Aqqalu C.Jerimiassen
Atassut

UKA 2024/7
24. september 2024

2025-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuut

(Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq)

Aningaasanut inatsisissap ilusilingaanera qiviassangaanni, immaqa illuatungiliuttuugatta tupigineqarpallaarunnangilaq ingerlaannartumik arlaatigut apeqqusersornialissagutsigu.

Ukiunili kingullerni aningaasap naleerukkiartornera pisissutigineqarsinnaasullu qaffariaateqangaartannginnera eqqarsaatigissangaanni, eqqarsaammernartut apeqqusertarissallu soorunami tupannartorsuujunnaangillat qaqinneqassappata.

Unali inatsisissaq annerusumik isumaqatigiinninniutissartaqagaarpasinngimmat nammineq partiip siunnerfii aallaavingalugit aallartiinnassaanga.

Sorsunnerit arlalippassuit patsisaalluartunut ilaatinneqartarput nioqqutissat avataaniit eqqussukkatta atorfissaqartitalu akitsoriartornerannut, tamannalu allatut ajornartumik naammagalugu atortariaqarparput, uagummi tamanna allangortissinnaangilarput.

Pisissutigineqarsinnaasullu suli tatineqaraluttuinnarnerannut ukiuni kingullerni aningaaseriviit erniaavinut qaffaatit assigiinngitsorpasuit piuleraluttuinnartuttaaq iliuseqarfigiumentaapput.

Uagulliuna nunatsinni ukiorpanni aningaasarsiornikkut inerisaaniarnerput assut suli nukilaaffigingipput, namminersortortagut saamerlerniit peqarluareersut tunniussaqaqarnerulaaralarunillu malugiunnaangikkaat taakkartorneqarniartuartarput, ilami allaat namminersortutut ingerlasinnaanerluunniit nunatsinni immaqa nuannaartunanginnerpaat suliassat ilagiunnarsivaat, kisianni tassa ajuusaarutissat arlaat takkulluni.

Sumiiffiit nunatsinni aningaasarsiorluarfiusut eqqarsaatigissagaanni, pisortanit ingerlatsivigineqarnerat annertuumik apparsaavigisariaavoq, annerpaatalu namminersortunit ingerlanneqalersinnaanissaannut aqqutissiortariaqavissorluni.

Akileraartarneq

Akileraartarnikkut aqqissuusseqqinnermik taasaq tassaaginnarpoq ilanngaattigit aqqissuusseqqinneq, uagullu tamanna Atassummiit peqataaffiginiarnatigu aaliangersimavugut, aammattaarlu naammaginartutut annerusumillu akileraartarnermut aqqissuusseqqinnertut taasinnaanatigu uparuugaatsiarsimallutigu.

Akileraarutip procentia nikisinngivillugu ilanngaatit qaffaateqarfigneqarneri tasaaneruliinnarput, akileraarutiminnik annertuumik utertoorteqartareersut suli qaffariaateqartinnissaat.

Uagut Atassummi angorusussimangaluarparput akileraartariaaseq “flat tax” eqqunneqartariaqartoq, allaffissornannginnerpaallunilu eqaannerpaasussatut isigingatsikku.

Tassami taassumap eqqunneqarneratigut, kinaluunniit innuttaasoq akileraartartoq 1kr-inik isertitaqaruni, imaluunniit 1.000.000kr-inik isertitaqaruni akileraaruteqassaaq, ilanngaatit assigiinngitsorpassuit assigisaalu niaqorluutigeqqaarnagit. Assersuutitut taarusunnarpoq, inuk pineqartoq qaammammut sulii akileraartigani kr.25.000-inik akissarsiaqaruni, ullumikkut ilanngaatigineqarsinnaasut nalinginnaasut ilanngaatigereeriarunigit akileraarusereerluni kr.16.125-it tigusassavai akileraarut 44%-imiippat, pinngitsaaliissummillu ileqqaartussaataitanermit ikioraanngitsoorsimaguni 50%-imik qaammammut akileraartitaasimaguni kr.14.915 tigussallugi. Taamatuttaarlu akileraarnikippallaarsikkut inummut ilanngaatit allallu ilanngaatigineqarsinnaasut peerneqarsimappat sulii appasinnerulluni akileraarutit peereerneranni taamaallaat kr.14.000 tiguneqassalluni.

Illuanilli flat tax eqqunneqarsinnaappat, assersuutingalugu 30%-imut inissinneqarsinnaappat, ilanngaateqartiganiluunniit akileraarutit peereernerini kr.17.500 pissarsiarineqassapput, tassa imaappoq; akileraarnikippallaarsimaneq peqqutingalugu ilanngaatinik annaasaqarsimasup ukiumut isertitarisassaanit nikingassut imaalerpoq kr.42.000, ila nikingassuterujussuaq.

Taamatuttaarlu flat tax allaffissornikkut annertuumik sipaarutaassaaq, tassami ilanngaatigisassarpassuarnut allaffissornikkut suliakkersuutaasartut allarpassuit pisarunnaassammatta, allatigullu utertoorniarsaraluni sulinernik maanaannaq ukiup ilaani kipsisitsarnerit piujunnaarluinnartussaammata, imatut taaqqiinnarlugu; kikkut tamarnik akileraassapput isertitakikkunik isertitaqqortugunillu, procentinik assigiinnik. Tamassuma ilinniagartuserusunneq atorfigissaarlunilu isertitagissaarnissap orniginarnerulernissaanik malitseqarnissaa qularnanngilaq.

Allaffissornerinnakkut aningaasartuutininik apparsaataaginnarani, akileraartussaataitanerulli pisariinneralaarsuannanngornissaanik annertuumik malitseqassaaq, sorlermi kommunimi adresseqarneq maliinnarluu tassunga kommunerisamut akileraartussaaneq atuutiliinnassamat, annerusumik minnerusumilluunniit skattekort pisariaarutsillugu. Tassuunattaarlu marlunnik suliffeqarusuttartuusut pillarneqartarnerat piujunnaavissussangaluarpoq. Ilanngaataasartorpasuarnut aningaasartuutit allaffissornermullu piujunnaassapput, illuatungaanilu akileraarutitigut isertitat toqqaannarnerungaartumik isaatinneqalissallutik, illuanillu innuttaasup kaasarfianut isertoq annerungaassalluni, tamanut ajungaanerussalluni.

Inuussutissarsiutit nutaat isertitaqarfiusut tamanut

Ikiugassagut annerpaat ikiorsinnaasuaannartariaqarigut soorunami Atassummiittaaq isumariunaannarparput, naak talerperliulluuartuungaluarluta. Ikiugassagulli ikiorsinnaassagutsigit akissaqarfisariaqarpaguttaaq, inuussutissarsiorterlu ingerlalluortoq namminersortunit ingerlanneqartoq nukittoq piusariaqarpoq.

Nunaqqaterput namminersortoq tatiginerusariaqarparput, kalaaleq nunamini naalakkersuinikkut meeraaqqatut nammineersinnaanngitsutut qulaaniit aqutuungassatut isigineqarunnaartariaqarpoq, nunaqqaterput tatiginerusariaqarparput.

Kalaaleq namminersortoq ingerlalluartoq tassaassaaq meerartatsinnut nuannaartunartoq malingassaqqissoq, imaangittoq naalakkersuinikkut kaasarfi aningaasivittut isigisassat suliumanngitsunut agguaanniartugit.

Suli annerungaartumik namminersortunngorsinnaaneq aqutissiuussiffigisariaqarparput qaammarsaassutigalugulu politikikkut, meeqqat atuarfianniit namminersortoorusunneq angorusutamiilereertassaaq, ilinniagartoortagullu takorluugaqarsinnaanerulersittariaqarpagut, naammassigunik pisortaqarfinni sulilernissaanniunngitsoq, namminersortutulli aallarnisarnissaannut sinnattoqarnerulersillugit. Nunani sanilitsinni suarsussuurtulluunniit allaat maani nunatsinni takorloorsinnaasagut aningaasarsiuutigivaat, ilami allaat sumininnguit annikitsunnguataut isikkoqarsinnaangaluit annertungaartumik aningaasarsiuutigisarpaat, uagut maani “taamaalioqqusaanngilagut”-mik oqaasertaqartittakkagut.

Taanna kaagi eqqartortuarparput ilanngarterneqartuortoq, naamillu allisarnissaanut aamma ukiuni kingullerni pikkorinnerpaarsuurtut pissuseqarsimarpasigata, tamanna nassuerutiginnartariaqarparput.

Eqqumiitsuliortortagut pinngorartitsisullu avammut qanoq annerusumik iluaqutigisinnaaneri suli ukkatarilluarneqartariaqarpoq, tassami nerisassat tunisassiarigutsigit nerineqareerunik tassa. Illuanilli taallioortut erinniortullu suliai assersuutingalugu Apple Music, Sportify allamiluunniit ilaalersimagunik ukiorpassuarni piusinnaapput ilisimaneqarlutillu pisiarineqartuaannarlutik.

eSport nalunaarusiorneqareeramili nalunaarusiartaa ajoraluurtumik ilisivimmi pujoralassiaannangorsarneqalersimagunarpoq, taannami Tunngaviusumik inatsisissamut missigiummiit aningaasartaqarnerungaarunaralarpoq suliaalluarnerungunaralarlunilu.

Inuusuit nunatsinni annertungaartumik spillernikkut nunarsuup sinneranut unammillersinnaalluurtut isigineqanngillat, aammalu esport ajoraluurtumik takorloorneqartarpasilluni qaammaasakitsunik, asuli spillernerinnartut, skærmip saanut pilluni peqqinnangitsumik inoorujoornertut.

Tamanna minnerpaamik ukiunik qulinik eqqarsartaatsikkut kinguussaaqqaneruvoq, nunarsuatsinnimi aningaasarsiorfissuuvoq eSport, nunatsinnullu millionerpassuarnik isaatitsivinngorsinnaangaluarpoq aalluneqarneruguni.

Takornariaqarneq

Aningaasaq avataanit pilersissuarput illit uangalu kaasarfinniunngitsoq.

Takornarissaq aningaasanik nunatsinnut annertuumik ilioraanissaminnut piareersimaannarlutik tikittarput, taamami tikitassaq akisoreertigisoq, takornariarisartakkagut tassaakkajupput akissaqarluartuusut, imaluunniit ukiorpanni katersisimallutik soraarninngoreernerminni tikittuusut.

Taakkulu qanoq aningaasarsiorfigilluarnerusinnaanerullugit ila pikkorinnerungaarsinnaagaluaqaagut, ajuusaarpallaaqaagummi takorluussallugu qanoq aannerusumik aningaasarsiuutigisinnaanerlugit.

Imatut taalluaannaannaraanni; takornariaq kinaluunniit tikittoq aningaasatut isigisariaqarparput akeqqersorfissatuunngitsoq. Nunarsuarmi kisiartapajaangulerunnarsivugut annerusumik sumilluunniit akitsuuteqarfiunngutsumut takornariaqarnikkut.

Atassummiilli partiaaranguungaluaqaluta sukataallaqqittarsimaqaagut qujanartumik, angusaraarpullu maannakkumut umiarsuit takornariartaatit ilaasui malillugit akitsuusersorneqalernerat, inuiaqatigiinnut tamanut aningaasaq tutsinneqartussanngorlugu. Tullinnguuttariaqarparput umiarsuit takornariartaatit annertussusaat pinngortitamullu qanoq annertutigisumik mingutitsineri malillugit avatagiisinut akitsuusertariaqarneri, umiarsuapiluunersuimmi takornariartaatit tikittartut sumiiffippassuarni annerusumik pissarsiaqaataasanninnerat tusarneqartareeqaaq, taamaattumillu arlaatigut pissarsiaqaatigisariaqarparput inuiaqatigiittut.

Takornariaqarneq ingasattjaarlugu annertusarnaversaassuarput, annertusagassarpullu aneq tassaaneruinartariaqarluni qanoq aanerusumik aningaasarsiffigissanerlutigu taanna tikittoq.

Aalisarnej piniarnerlu

Aalisarnej piniarnerlu immikkoortuupput, piniakkallu killilersukkat eqqarsaatigalugit paaserusunnarsivoq qanoq inuiaqatigiinnut tamanut pitsaanerpaamik pissarsisarineqarsinnaasassanersut, asseruutigalugu qilalukkat, akitsinni akissarsiutigiginagit inuiaqatigiinnut tamanut agguanneqartarput apeqqutaatinnagu piniarnermut allagartaq sorliunersoq. Saniatigooralugumi allagartaqarutta imaluunniit inuussutissarsiutigalugu, tamatta mattangersuuvugut tamattalu pissarserusuttarluta, ingasammik utoqqaanerusortagut. Piviussuugunaralumarmammi arferit akissarsiutigeqqusaanngitsut, taamaattorli tamanna nunatsinni piulluni.

Aalisarnej pissaganarpoq qanoq ukiuni tulliuuttuni inerneqarumaarnersoq isertitaqarfigineqarneratigut, tassami inatsit nutaaq sulil naluarpur qanoq annertutigisumik eqquiumaarnersoq aningaasarsiornikkut. Ataaserli qularnaappoq, TAC nalimmassarneqarneratigut pisassat ikiliartuaartinneqalerpata, aalisartullu aalisarunnaartut nunamiilerpata akileraarutitigut isertitat, taamatullu aalisakkerivinni suliat apparpata ataatsimoortumik kaaviiartitat appariaarteqarumaartut nuna tamakkerlugu. Taanna tamatta pissagalluta utaqqiinnassuarput, upernaakkummi ataatsimiinnermi 2024-imi Atassummi qanoq tamassumunnga inatsimmut isummersimanersugut ilisimaarineqareerpoq.

Naak sulil eqqartorneqarsinnaasut arlalissuusinnaagalugit, una siullermeerinninnerummat sulil tulliuuttuni marlunni oqallisigilluarneqarsinnaakuttoorumarmat Atassummiit Aningaasaqarnermut akileraartarnermullu ataatsimiitsitaliap sulilluarnissaanik kissaatiinnarusupparput.